

Ajax

Jiří Zácpal

KATEDRA INFORMATIKY
UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

KMIWEBA Webové aplikace

- AJAX (Asynchronous JavaScript and XML) je revoluční použití asynchronního JavaScriptu (JS) pro změnu části webové stránky bez nutnosti jejího znovunačtení.
- Přestože se to dnes může zdát jako triviální záležitost, právě AJAX stojí za současnou podobou webových stránek a aplikací.
- Princip, na kterém je AJAX založen je poměrně jednoduchý.
 - JS kontaktuje webový server a asynchroně čeká až mu server odpoví.
 - Jakmile obdrží data provede příslušnou změnu v DOM.
- Jelikož je vše řízené JS, není nutné provádět znovunačtení stránky.
- Dodejme že JS ve výchozím stavu běží v jednom vlákně, vykonávání instrukcí je tedy synchronní.
- X v názvu AJAX představuje XML, které je využíváno pro přenos dat ze serveru na klienta v asynchronní komunikaci.
- Přestože je možné XML použít, dnes se běžněji využívá formát JSON případně prostý text.

- Asynchronní požadavek je možné poslat dvěma způsoby. Starší způsob využívá [XMLHttpRequest objekt](#). Tento způsob je velmi univerzální, široce podporovaný a umožňuje sledovat postup zpracování asynchronního dotazu na server.

```
function ajaxTest() {  
    const xhr = new XMLHttpRequest(); // xhr.readyState === xhr.UNSENT  
    xhr.open("GET",  
"https://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/denni_kurz.txt"); // xhr.readyState === xhr.OPENED  
  
    // očekávaný typ odpovědi, pro JSON: json  
    xhr.responseType = 'text';  
}
```

```
// obsluha zpracování odpovědi, // xhr.readyState === xhr.LOADING
(stahování dat)
xhr.onload = () => {
    //všechna data stažena, můžeme je zpracovat
    if (xhr.readyState === xhr.DONE) {
        if (xhr.status === 200) {
            //console.log(xhr.response);

            document.getElementById("demo").innerHTML = xhr.response;
        }
    }
}
xhr.send(); // xhr.readyState === xhr.HEADERS_RECEIVED
}
```

</script>

- Novější, ale mírně omezenější způsob, využívá funkci `fetch()`, která je integrovaná přímo v JS. Zjevnou výhodou je snadnost použití.

```
// fetch vytvoří promís, pomocí, then() zpracujeme výsledek až je k dispozici
fetch("http://localhost:8888/ajax/server.php").then(r =>
r.text()).then(console.log);
```

```
// + ošetření chyb
```

```
fetch("http://localhost:8888/ajax/server.php").then(r =>
r.text()).then(console.log).catch(console.error);
```

```
// poznámka: v případě zpracování JSON, stačí změnit na .then(r =>
r.json()).then(j => j.results).then(console.log)
```

■

Realizace

Promis můžeme vytvořit i explicitně pomocí Async a Await. Jedná se o alternativní zápis výše uvedeného.

```
const ajax = async () => {  
  try {  
    let res = await fetch("http://localhost:8888/ajax/server.php");  
    let results = await res.text();  
    console.log(results);  
  } catch (error) {  
    console.error(error);  
  }  
}  
  
ajax();  
  
// poznámka: při asynchronní zpracování je třeba vždy ošetřovat výjimky
```

- Přirozeně se nabízí možnost spojit přísliby a použití XMLHttpRequest objektu a docílit robustního asynchronního volání s možností sledování stavu.

```
const ajax = new Promise((resolve, reject) => {  
  const api = "http://localhost:8888/ajax/server.php";  
  const xhr = new XMLHttpRequest();  
  xhr.open("GET", api);  
  xhr.onload = () =>  
    xhr.status === 200  
      ? resolve(xhr.response)  
      : reject(xhr.status);  
  xhr.onerror = err => reject(err);  
  xhr.send();  
});
```

```
ajax.then(r => console.log(r)).catch(error => console.error(error));
```

// poznámka: ? : je ternární operátor

// poznámka: v případě zpracování JSON, stačí změnit na
resolve(JSON.parse(xhr.response).results)

- Z bezpečnostních důvodů je v prohlížečích implementován mechanismus Cross-Origin Resource Sharing (CORS), který brání načítání zdrojů pomocí AJAX z jiného domény, pokud zdroj neobsahuje správnou HTTP hlavičku (Access-Control-Allow-Origin: *).
- Většina veřejných služeb povoluje přístup, ale je zapotřebí HTTP protokolu. To znamená, že obvykle nelze testovat asynchronní dotaz na jiné servery bez použití lokálního či jiného webového serveru.

- V principu žádná alternativa k AJAX neexistuje. Pro zajímavost uvedme ještě dvě zajímavé technologie, které s AJAX spolupracují (vyžadují asynchronní zpracování):
 - Server sent events
 - WebSocket.
- **Server sent events** - umožňuje serveru, bez vyžádání klienta, posílat data klientovi. Toto je velmi zajímavé, jelikož to odbourává základní premisu v klient-server komunikaci (klient žádá server). Takto je možné například řešit live-feed. Klient se nemusí neustále dotazovat na nová data. Ty jsou mu poslána hned, jak jsou dostupná.
- **WebSocket** - implementuje soketovou komunikaci v prostředí Internetu. Díky tomu je možné zprovoznit rychlou obousměrnou komunikaci mezi klientem a serverem. Takto je možné řešit například chatovací místnosti nebo real-time přenos dat.

ÚKOL 1

- Upravte mazání uživatelů tak, aby bylo provedeno asynchroně (při mazání nedojde k znovunačtení stránky).

ÚKOL 2 (DOBROVOLNÝ)

- V administračním rozhraní v sekci others vytvořte jednoduchý TODO list. pro přihlášené uživatele. Příspěvky ukládejte perzistentně. Odesílání a zobrazování bude realizováno pomocí AJAX.